

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કોપીરાસ્ટ્રિ વિભાગ]

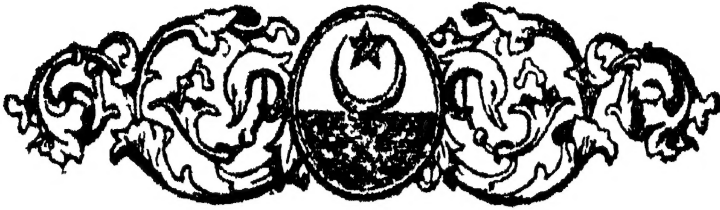
અનુક્રમાંક ૫૦૭૦

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ અમરજી નેદપત્ર

વિષય ૫૭

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

મઝહબી નોંધ પોથી.

અકાવદ.

ખુદાતાલાને ઝાતો સિદ્દાતમા વાહિદ અને યકતા માની તેનો
કોઈપણ ભાગીયા નથી એમ સમજી તેના ઉપર યકીન રાખવું હરેક
મુમલમાન ઉપર ફરજ છે. ખુદાતાલાની તન્દીથી હીદાયત કરવાને
માટે જેટલા માણસો મુકરર થયા તેઓ બધા સાચા પયગમ્બર છે
અને તેઓની જેટલી કીતાબો છે તેના ઉપર સમ્યાધ્યી યકીન કરવું.
ક્યામતના આવવાને બરહક બાણુનું અને મરવા પછીની અમર
અદમાન સાચી માનવી. વળી હરેક નેક અથવા બદ ચીજનું પુરું

થવું ખુદાના અખત્યારમાં છે. જે કાંઈ થયું, જે થઈ રહ્યું છે, અને જે કાંઈ થશે તે બધું ખુદાની કુદરતના તાબામાં છે. અને હજરત મોહમ્મદ સલ્લાલ્લેહુ આલેહિ વાલ્લેહી ખુદાના સાથી મોહટા અને સાથી આખરી પક્ષી અપ્પર છે તેમના ઉપર ઇમાન લાવવું તેમનો ધર્મ ઇસલામ બધી દુન્યાના માટે છે અને આગલા પયગમ્બરોની શરીઅતો આપની શરીઅતથી મનમુખ થઈ ગઈ છે.

આઅમમાલિ.

પાંચ વખતની નમાઝ બહુતી રમઝાનમાં રોઝા રાખવા અને જે પૈસાદાર હોય તેો ઝકાત આપવી, અને મુસ્માફરીના ખર્ચ જેટલી હેસીયત હોય તેો શુદ્ધીમાં એક વખતે અરબસ્તાન જઈને મક્કા મોઅલ્લુમાની હુજ કરવી આ બાબતો દરેક ખાલેઅ મુસલમાન ઉપર અગર તે દીવાનો ન હોય તેો ફરજ છે.

આઅમમાલની વીગત.

નમાઝના પાંચ વખત છે. જ્યારે રાતનું અંધારું સંવારના પ્રકાશથી દૂર થતા લાગે ત્યારથી તે સુર્ય ઉદય થતાં સુધી સવારની નમાઝનો વખત છે. સવારની નમાઝમાં પેદલાં બે રકાત સુન્નત અને તે પછી બે રકાત ફરજ બહુતી જોઈએ.

જ્યારે મધ્યાન થઈ જાય ત્યારે ઝોહોરનો વખત થાય છે. અને તે જ્યાં સુધી સુરજના સામે ઉભા રહેતાં માથુસનો પડછાયો

ધસલામી નાંધપાથી.

૬

બમણો ન થાય ત્યાંસુધી રહે છે. ઝોડોરતી નમાઝમાં પહેલાં ચાર રકાત સુન્નત અને તે પછી ચાર રકાત ફરજ તથા બે રકાત સુન્નત બાકીની જોઈએ.

ન્યારે માણસનો પડછાયો બમણાથી વધારે થઈ જાય ત્યારે અસરનો વખત શરૂ થાય છે, અને તે સુર્ય અસ્ત થતાં સુધી રહે છે. અસરની વખતે પેડલાં ચાર રકાત સુન્નત બાકીની પણ તે સુન્નતની રકાતો કાંઈ બહુ જરૂરી નથી તે બાદ ચાર રકાત ફરજ બાકીની.

સુર્ય અસ્ત થયા પછી મજરેબનો વખત શરૂ થાય છે અને ત્યાંસુધી સારી પેટે અધાર ન થઈ જાય ત્યાંસુધી રહે છે. તે વખતે પહેલાં ત્રણ રકાત ફરજ અને તે બાદ બે રકાત સુન્નત બાકીની.

સારી પેટે અધાર થઈ જતા બાદ ઇસ્તાનો વખત શરૂ થાય છે એ સારતી મુકેની જણાતાં સુધી રહે છે. તે વખતે પેડલાં ચાર સુન્નત પછી ચાર ફરજ બે સુન્નત તથા ત્રણ રકાત વીતરતી બાકીની. બીતર ફરજની ઝોડી અને સુન્નતની વધારે વાજબના નામથી ઝેળખાય છે.

રમઝાનમાં આખો મહીનો રોઝા રાખવા જોઈએ. દરેક કોઈ માણસ માંદો અથવા મુસાફર હોય તો રોઝા ન રાખવાની છુટ છે પણ ન્યારે વખત મળે ત્યારે બીજા દિવસોમાં આના બદલામાં રોઝા રાખે.

રોગીનો વખત સવારની રોશનીના પ્રકાશથી લઈને તે સુર્ય અસ્ત થતાં સુધી । છે. તેટલા અરસામાં ખાવું પીવું અને કુદરતી તથા કુદરત વિરૂદ્ધ તરીકાથી નરસાની ખ્વાહીશો પુરી કરવી ના જાય છે.

જે માણસની પાસે ખાવન રૂપીઆથી વધારે મીલકત હોય અને તેને એક વરસ થઈ જાય તો તેમાંથી ચાલીસમો ભાગ ઝકાત તરીકે આપવો ફરજ છે. અને જ્યારે ધરખારની જરૂરતો ન હોય અને મકકા મોઝઝમા સુધી જવા આવવાનું ખર્ચ સહેલાઈથી કરવાની શક્તિ હોય, તથા રસ્તામાં અમન હોય તો જાંદગીમાં એક વખતે હજી કરવા જવું દરેક મુસલમાન ઉપર ફરજ છે.

ઠસલામી અખલાક.

મુસલમાનોને સાચુ બોલવાની ઘણીજ તાકીદ થએલી છે. હજરત રસુલે કરીમ સલ્લં એ ૧૨માઘ્યું છે કે જે માણસ જુદું બોલે છે તેના ઠસલામમાં શક છે.

આપેલા વાયદાને પુરો કરવો દરેક મુસલમાન ઉપર ફરજ છે કેમકે વાયદો ખિલાફી ઠસલામમાં બહુ મોટો ગુનાહ છે.

જે મુસલમાનો હસ્તા એહરે નમૂતાથી વાતચીત કરે છે. અને વાતચીતમાં ગાલ ગલોચ તથા ખરાબ શબ્દો વાપરતા નથી તેવા લોકોને હજરત મોહમ્મદ સલ્લં બહુજ પસંદ કરે છે.

હસલામી નોંધપાથી.

૭૧

તેટલા માટે અનિવેકી અને અપ શબ્દોને મુકી વીવેકથી બરેલી ચાલ ચલણ રાખવી હરેક મુસલમાન ઉપર ફરજ છે.

વળી મુસલમાનોને ઘણીજ તાકીદની સાથે તાલીમ આપવામાં આવી છે કે ઘરડાં, માંદા અને અશક્ત માણસોની મદદ કરો. સમજા મુસલમાનો એક બીજામાં સગા બાધની પેઠે મોહોખ્ખા રાખે પોતાના પાડોશીની ખમરદારી પોતાના ઘરની પેઠે કરતા રહે પોતે કોઈની ઉપર જાસ્તી ન ગુજારે અને જ્યારે કોઈ બીજા દુઃખ આપે તો ધનસારની રીતે બદલો લેવો જોઈએ, નકામું ખર્ચ કરવું હસલામમાં બહુ મોહટા ગુનાહની વાત છે અને બખીલાઈ અથવા કંજુસાઈની પણ સખત મનાઈ કરવામાં આવી છે, દરમીયાની રીત ધારણ કરવાનો હુકમ આપ્યો છે. વાતચીતમાં, ખાવા પીવામાં, લુમડાં લતામાં, રહેવા કરવામાં, વડાઈના બાંકા કુંકવાની તથા શીસીયારી મારવાની સખત મનાઈ કરેલી છે. રસ્તામાં ફુલગુચ્છ બનીને અકડ ચાલવાની બંધી કરી છે અને દરેક મુસલમાનને નીચી નજરે આજેઝીની સાથે ચાલવાનો હુકમ આપેલો છે.

શરીઅત અને તરીકત.

શરીઅત અને તરીકત બે જુદી જુદી વસ્તુઓ નથી. જે રસ્તા ઉપર ચાલીને અમે ખુદની રક્ષામદી હાંસલ કરીએ છીએ તે રસ્તાનું નામ શરીઅત છે, અને રસ્તા ઉપર ચાલવાનું નામ તરીકત છે, તેથી જે લોકો શરીઅત ઉપર સારી પેઠે અમલ કરે છે તેઓ તરીકતરાજા કહેવાય છે.

ધસલા મી નાંધપાથી.

આ હીસાખથી મુસલમાનોની શરીઅતના ચાર ઇમામો એટલે હઝરત ઇમોમ અબુ હનીફા, હઝરત ઇમામ શાફી, હઝરત ઇમામ માલિક અને હઝરત ઇમામ હમ્મલ અસહાબે તરીકત હતા, અને જે મુસલમાનો આ ઇમામોની પયરવી કરે છે અને હનફી, શાફી, માલિકી અને હમ્મલીના નામથી ઝોળખાય છે તે બધા તરીકતવાળા અને પાકા મુસલમાનો છે.

પરંતુ ઇસતિલાહમાં અરબાબે તરીકત તે લોકોને કહે છે કે જેમનો મશરૂઅ તસવ્વુફ છે. તસવ્વુફ શરીઅતની વિરુદ્ધ નથી કેમકે તસવ્વુફના અર્થ ખુદાની દરેક જગ્યાએ મોળુદગી હોવા ઉપર યકીન રાખવું અને મનમાં યકીન બેસી જવું છે. આ યકીનની જેમ જેમ વૃદ્ધી થતી જાય છે તેમ તેમ તસવ્વુફના દરજ્જાઓમાં વધારો થતો જાય છે.

તસવ્વુફનો તરીકો હઝરત રસુલે કરીમ સલ્લં ના ઝમાનાથી જારી છે જે અસહાબ રહીં ને મેહનત અને સ્વાઝતનો વધારો શોખ હતો તેઓએ આ તરીકામાં હઝરતની મોળુ પાળાંજ કમાલ પ્રાપ્ત કર્યો હતો.

અરબાબે તરીકતના સિલસિલા.

જેવી રીતે ચાર ઇમામોના મુકલ્સદ હનફી, શાફી માલિકી અને હમ્મલીના નામથી ઝોળખાય છે તેવી રીતે તસવ્વુફ ઉપર

હમ્મલામી માંધવોધી.

૬

ચાલનારાઓના પથુ સિલસિલા કિપરથી નામ પડેલા છે. હિંદુસ્તાનમાં તસબુદના તરીકા ઉપર ચાલનારા ચાર ચિલસિલા ધણાંજ પ્રખ્યાત છે અને તેઓના નામ આ પ્રમાણે છે. ગિશ્તીયા, કાદરીયા, નકશેમંદીયા અને સોહોરવરદીયા નકશેમંદીયા સિલસિલા પહેલા ખલીફા હમરત સિદ્દીકે અકબર સૈયદના અમુ બકર રતીની મારફતે હમરત રસુલેખુદા સુધી પોંદયે છે, અને બાકીના બધા સિલસિલા શેરે ખુદા મવલાઅલી મુરતુજા કર૦ ની મારફતથી દરબારે રીસાલત સુધી પોંદયે છે.

નકશેમંદીયા સિલસિલાના બે પુત્રો આ દેશમાં ધણાંજ પ્રખ્યાત છે.

પહેલા હમરત ખાન બાકીમિલ્લાહ સાહેબ રહે૦ જેમનો મુખ્યારક મજાર દેહલીમાં છે અને બીજા ખાન સાહેબના મુરીદ હમરત શેખ એદમદ મુજદદિદે અદમની રહે૦ જેમનો મજાર પટવાલા રાજ્યમાં આવેલા સરહોદ શરીફમાં છે. મુજદદિદેસાહેબ મુગલ શહેનશાહ જહાંગીરના સમયમાં હતા. એમના સમયથી નકશેમંદીયા સિલસિલામાં મુજદદિદયાના શબ્દનો વધારો થઈને એ સિલસિલાનો ધણોજ પ્રચાર થયો છે.

કાદરિયા સિલસિલા મેહબુબે સુબહાની હમરત ગવમુલ આઝમ સૈયદ અબ્દુલકાદર જુલાની રતી૦ થી મનમુગ છે જેમનો મુખ્યારક મજાર શરીફ બગદાદ શરીફમાં છે.

ઇસલામી નોંધપાત્રી,

સોહોરવદીયા સિલસિલાના ઇમામ હઝરત શેખ અબુન નજીબ અબ્દુલકાદર સોહોરવદી છે. હીંદુસ્તાનમાં આ સિલસિલાના સચ્ચી મોહટા નામાંકિત ખુઝુર્ગ હઝરત અવસમકાદીન ઝિકરીયા મુલ્તાની હતા જેમનો મઝાર મુલ્તાનમાં છે.

ચિસ્તીયા તરીકો હઝરત અબુ ઇસહાક શામીથી શરૂ થયો જેઓ ખુગ્માનના ચિશત કરવાના રહેનાર હોવાથી ચિશતીના નામથી ઓળખાતા હતા. હીંદુસ્તાનમાં ચિસ્તીયા સિલસિલાનો પ્રસાર કરનાર હઝરત ખવાજ મોહનુદ્દીન ચિસ્તી અજમેરી છે.

ચિશતીયા તરીકાની અનેક શાખાઓ છે જેમાં નિઝામીયા, સામેરીયા, જમાલીયા, ધગી પ્રખ્યાત છે નિઝામીયા સિલસિલા હઝરત ખવાજ નિઝામુદ્દીન અલીયા મેહમુમે ઇલાહીથી શરૂ થાય છે અને સામેરીયા હઝરત મખદુમ અલાઉદ્દીન સામેર કહીયરીથી તથા જમાલીયા હઝરત કુતુબ જમાલુદ્દીન હાંસલીથી શરૂ થાય છે. આ ત્રણ ખુઝુરગો હઝરત ખાખા ફરીદુદ્દીન ગંજશકરના ખલીફા હતા જેમનો મુઝારક મઝાર પર્ગમ જુલ્હે મટગુમરીમાં આવેલા પાકપટન શરીફમાં છે. ખાખા ગંજશકર હઝરત ખવાજ કુતબુદ્દીન ખખસાર કાકી દેહલવીના ખલીફા હતા અને તેઓ હઝરત ખવાજએ ખવાજમાં મોહનુદ્દીન ચિસ્તી અજમેરીના ખલીફા હતા.

સીલસિલાઓની રચના.

એકલે તસવ્વુફના આચાર સિલસિલાઓનો તરઝે અમલ શરીઅને ઇસલામના તાબામાં છે અને તે ખાખતમાં એક બીજામાં

કાંઈપણ તકાવન નથી. પરંતુ ખીજ સિલસિલાઓથી વિરુદ્ધ ચિસ્તીઆ તરીકામાં ગાણું સાંભળવાની છુટ છે પરંતુ તે ગાણું એવું હોય કે જેમાં નફસાની, ખવાહીશો અને એવીજ ખીજ બદીઓનો લગારે દખલ ન હોય. ચિસ્તી ખાનદાનવાળાઓને સ્ત્રીઓ અને ખુબસુરત છોકરાઓનું ગાણું સાંભળવાની મનાઇનો હુકમ છે અને વળી એવી જગ્યા ઉપર સાંભળવાની ખાત્ર મનાઇ કરેલી છે કે જ્યાં તેમના મનમાં અવદિત વિચારો અને અયોગ્ય ઇચ્છાઓ ઉત્પન્ન થાય.

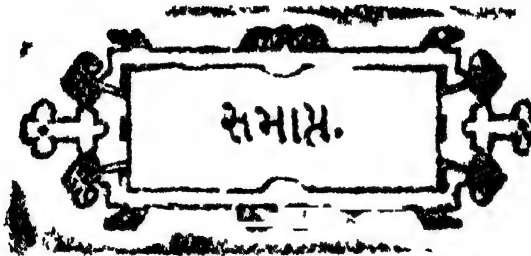
લિખાસ.

એકદે તમબુરનો શરઆતનો લિખાસ સુદ એટલે ઉનનો હતો તે પછી કાંઈ પણ બંધન રહ્યું નહીં તેઓ જેવો લિખાસ પહેરવા ચાહે તેવો પહેરી શકે કેટલાક સુરીઓએ તેમના મનની સ્થિતીનો જે રંગ થાય છે તે રંગ પોતાના બહેરી પોશાકના માટે ધારણ કરી લીધો છે અને કેટલાક પોતાના નામ ર શેખે ધારણ કરેલા લિખાસની પચરવી કરે છે.

ચિસ્તીઓની સામેરીઆ શાખામાં ભગવા રંગના લિખાસનો પ્રસાર થએલો છે અને નિઝામી શાખા વાળાએ સંદેહી તથા પીળાશ પડતા લિખાસને પ્રસંદ કર્યો છે. સામેરી શાખા વાલાઓએ એ રંગ એટલા માટે પ્રસંદ કર્યો છે કે તેથી લુગડાં ઓછા મેનાં થાય છે. અને નિઝામીઓએ પીળાં રંગને ઇસ્તથી તાઅખીર કરેલો છે. પરંતુ અફમોસા આજ કાલ કેટલાએક સુરીઓએ શરીઅત

અને તરીકાની વિરદ્ધ વિચાર ધારણ કરતા માંડ્યો છે, અને તેને પ્રખ્યાતીનું સાધન સમજે છે. આવા લોકો જે પોતાની નફાસાની ખર્ચાગીશોથી એકલે તીકાના વિચારને બદલાવ કરે છે, તેઓ શરીરન અને તરીકામાં કોઈ પણ માન મેળવવાના હકદાર નથી.

આ દુરી મજાખી નોંધપોથી છે જેને યાદ કરી દરેક મુમલમાનને જાગ્રિય છે.

પ્રજ્યાત અને ઘેર ઘેર વંચાતી.

જંગે ત્રી પોલી

અથવા

ઘટાલીયન ટર્કીશ લડાઈ.

નામની અતી મનહરણ વાર્તા શુ તમોએ વાંચી નથી ? જો ન વાંચી હોય તો તરતજ એક પોસ્ટ કાર્ડ લખીને મંગાવી લ્યો. પ્રકત બાર બાર આનામાં તેનો એક એક ભાગ મળે છે અને ચારે ભાગ રૂપીઆ ત્રણમાં વેચાય છે. પોસ્ટેજ ખર્ચ ચારે ભાગના ચાર આના વધુ થશે.

તેમાં શું છે ? તે તમો જાણો છો ?

ના.

જણતા હોયતો દરેક ભાગમાં આવેલી હકીકતોનાં ચાંકળીઆ વાંચો.

ભાગ પહેલામાં આ વાંચો.

લડાઈનું અલ્ટીમેટમ, લડાઈમાં જવાની ઇચ્છા, ત્રાજવસુખ મર્મ અથવા ત્રીપોલી, બાબે આલી, આલપસ પહાડની તહેરી,

અગત્યની આગાઓ, દોઝમા બાગચા, તુરકી તારપેડોની લીલચાલ, માઝી અનવરમે, ઇટાલીયન માંગણીઓનો અનાદર, જીવ કુરમાન કરવાનો કરાર, ઇશ્વારીય અસીર, જંગી કાઉન્સીલ, ફેરોની મુલાકાત, ખોટા પરિણામની શરૂઆત, અત્ર અમાન અલ્લ હરીફ, સેનસર શીપ, નાદિરશાહી હુકમ, ખેતાબ બાળા, ઇમામુલ યમન ચહા ઝેદી.

આતો પહેલા ભાગનું સાંકળીયું થયું હવે બીજા ભાગમાં વાંચો

ઇટાલીયનો વિરુદ્ધ મીસર વાસીઓ, કુરમાની, આંધળો બહેરૂ ફટાયું, બાહોશ તુરકી અમલદારો, ત્રીપોલી જવાની તખ્યારી, રરી મેહોશ થયો, સમુદ્રની સહેલગાહ, ખરી ખેર ખવાહી, અણધારી આફત, ખુનનું કાવતર, ખે નવા દોસ્તો, ચક નશુદ દો શુદ, મદદના શિરીશતાઓ, અસગર, પાસેરામાં પહેલી પુણી, તેજ પુરાણી સેનસર શીપ, હેં આ શુ થયું ?

બીજો ભાગ વાંચ્યા બાદ ત્રીજા ભાગને વાંચો

નહેદુ શી સખીબિલ્લાહે, દુઃખી દારતાન, હમદર્દીનો ભેજ, લશ્કરી ઇસપીતાલ, પાર્લામેન્ટની બેઠક, બેદ ભરેલી હિલચાલ, કામની બેઠેઅણી, શયનાનને ઘેર વતી, અરબોની મહેમાનદારી, જુલમી સેનસાર, બાદશાહી ખાણું,

ત્રીજો વાંચી રહ્યા એટલે હવે ચોથા ભાગને જુઓ

મુગાઓમા બહેરો, ખુમ ગુઝરેગી જો મિય બેઠેગે, દીવાને દો,
પ્રપચી ગ્રેમીઓ, સુદર મેડમાન, બનગાઝી, મુકાબલાની તમ્બારી,
ગજ્ય દોહી પીતાનો દેશ ભક્ત પુત્ર, વચકર આરોપ, નકામ-
યાની તમ્બારી, ઇટાલીયન દાવાની દલીલ, સુદી વચ્ચે સોપારી,

આ ચાર ભાગ વાંચી રહ્યા બાદ

તમે આ રસીલી લડાયક વાર્તા માટે થુ મત ધરાવો છો તે
સખી જણાવજો. ત્રીજા અને ચોથા ભાગમા

- ૧ શેખ સનોસીનો વાવટો
- ૨ નામદાર અનવર પાશા
- ૩ તરકીશ તોપખાનાનું લશકર
- ૪ હીઝ એકસેલન્સી હસનપાશા

ના સુદર ફોટો ઉંચા આર્ટ પેપર ઉપર આપ્યા છે.

લગભગ સાડા ચારસો પાનાના દલદાર પુસ્તકના ચારે ભાગની
કીમત ફક્ત ત્રણ રૂપીઆ છે. તરતજ મંગાવો.

નિઝામીયા બુક ડેપો.

ખાંચપટી-અમદાવાદ.

જંગે ત્રી પોલી

વાંચ્યાં બાદ અગર કોઈ પણ વાર્તા વાંચવાન

જરૂર પડે તો તે

બાલકન લડાઈ

તે લગતીજ વાર્તા હોતી જોઈએ બાકોશ ઇમલામી લેખક મી.
નિઝામુદ્દીન કુરેશીએ પ્રખ્યાત જંગે ત્રીપોલી નામની વાર્તાના ચાર
ભાગ લખવા પછી ચાલુ સમયની બાલકન લડાઈના કેટલાક બનાવોને

વફાદાર સુરીઆ

નામની અતી દીક્ષયત્ત વાર્તાના રૂપમાં લખ્યા છે. જેવી રીતે જંગે
ત્રીપોલી વાંચકોનો ચાહ મેળવવા પામી છે તેવીજ રીતે આ વાર્તાએ
પણ દરેકે દરેક વાંચકનું મન હાવડ કરવામાં ક્ષતેહમત નથી છે.
કીમત માત્ર આઠ આના પોસ્ટેજ જુદું.

નિઝામીયા બુક ડેપો.

વાંચપટ્ટી-અમદાવાદ.

